

EDUSKUNNAN VASTAUS 149/2001 vp

Hallituksen esitys laiksi liikennevakuutuslain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi liikennevakuutuslain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta (HE 190/2001 vp).

Valiokuntakäsittely

Liikennevaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LiVM 11/2001 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

liikennevakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 26 päivänä kesäkuuta 1959 annettuun liikennevakuutuslakiin (279/1959) uusi 11 a § ja uusi 3 a luku seuraavasti:

11 a §

Vahingonkäsineellä on oikeus vaatia tämän lain perusteella korvausta suoraan vakuutusantajalta.

3 a luku

Eräiden ulkomailla tapahtuneiden liikennevahinkojen korvaaminen

14 a §

Jos suomalainen vakuutusyhtiö tai ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetussa laissa (398/1995) tarkoitettu kolmannen maan vakuutusyhtiö aikoo harjoittaa tämän lain mukaista vakuutusta Suomessa tai suomalainen vakuutusyhtiö aikoo harjoittaa muuta vahinkovakuutusluokkaan 10 kuuluvaa vakuutusta kuin rahdinkuljetajan vastuuvakuutusta muussa ETA-valtiossa,

yhtiön on nimettävä korvausedustaja jokaiseen muuhun ETA-valtioon.

Korvausedustajan tehtävänä on liikennevahingoista johtuvien korvausvaatimusten käsittely ja selvittely, kun

1) liikennevahinko on sattunut muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, jäljempänä *ETA-valtio*, kuin siinä ETA-valtiossa, jossa vahingonkäsineellä on asuinpaikka, tai sellaisessa kolmannessa maassa, jonka moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamista koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun neuvoston direktiivin 72/166/ETY 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu kansallinen toimisto on liittynyt vihreän kortin järjestelmään ja vahingonkäsineellä on asuinpaikka ETA-valtiossa; tai

2) liikennevahinko on aiheutunut sellaisen ajoneuvon käytöstä, jota varten on vakuutus

muussa ETA-valtiossa ja jonka pysyvä kotipaikka on muussa ETA-valtiossa kuin siinä ETA-valtiossa, jossa vahingonkärsineellä on asuinpaikka.

Jäljempänä olevia 14 f—14 h ja 14 m §:n säännöksiä sovelletaan myös, kun 2 momentissa tarkoitettu liikennevahinko on aiheutunut sellaisen ajoneuvon käytöstä, jota varten on vakuutus tai jonka pysyvä kotipaikka on siinä ETA-valtiossa, jossa vahingonkärsineellä on asuinpaikka.

Jäljempänä olevia 14 m §:n säännöksiä sovelletaan myös, kun liikennevahinko on sattunut muussa ETA-valtiossa kuin siinä ETA-valtiossa, jossa vahingonkärsineellä on asuinpaikka, ja kun liikennevahingon on aiheuttanut ajoneuvo, jonka pysyvä kotipaikka on 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettussa tai muussa kolmannessa maassa.

14 b §

Korvausedustajan on asuttava tai oltava sijoittautunut siihen ETA-valtioon, johon hänet on nimetty. Korvausedustaja voi toimia yhden tai useamman vakuutusyhtiön lukuun.

14 c §

Edellä 14 a §:ssä tarkoitetun vakuutusyhtiön on viipymättä toimitettava moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavaa vakuutusta koskevien jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen lähentämisestä ja neuvoston direktiivien 73/239/ETY ja 88/357/ETY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/26/EY, jäljempänä neljäs liikennevakuutusdirektiivi, 5 artiklassa tarkoitetuille, kaikkien ETA-valtioiden tietokeskuksille 14 a §:n perusteella nimeämiensä korvausedustajien nimet ja osoitteet sekä niiden muutokset.

14 d §

Korvausedustajalla on oltava 14 a §:n 2 momentissa tarkoitettujen korvausvaatimusten käsittelyä ja selvittelyä varten oikeus edustaa liikennevahingosta korvausvastuussa olevaa va-

kuutusyhtiötä ja suorittaa vahingosta johtuvat korvaukset.

Korvausedustajan on kyettävä suorittamaan 1 momentin mukaiset tehtävät sen ETA-valtion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä, jossa vahingonkärsineellä on asuinpaikka.

14 e §

Edellä 14 a §:ssä tarkoitetun vakuutusyhtiön tai sen korvausedustajan on kolmen kuukauden kuluessa päivästä, jona vahingonkärsinyt on esittänyt korvausvaatimuksensa, korvattava 14 a §:n 2 momentissa tarkoitettu liikennevahinko tai tehtävä perusteltu korvaustarjous, jos korvausvastuuta ei kiistetä ja jos vahinkojen suuruus on määritetty.

Jos korvausvastuu kiistetään osittain tai kokonaan tai se on epäselvä taikka jos vahinkojen suuruutta ei ole kokonaan määritetty, on vakuutusyhtiön tai sen korvausedustajan 1 momentissa mainitun ajan kuluessa annettava perusteltu vastaus korvausvaatimukseen.

Viivästyneelle korvaukselle on maksettava korkolaissa säädetty viivästyskorko.

Jos vakuutusyhtiö tai sen korvausedustaja ei noudata 1—3 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, Vakuutusvalvontavirasto voi ryhtyä vakuutusyhtiölain (1062/1979) 14 luvussa tai ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 7 luvussa säädettyihin valvontatoimenpiteisiin vakuutusyhtiötä kohtaan.

14 f §

Liikennevakuutuskeskus toimii Suomessa neljännen liikennevakuutusdirektiivin 5 artiklassa tarkoitettuna tietokeskuksena.

14 g §

Vahingonkärsineiden etujen turvaamiseksi ja tietojen nopean saatavuuden varmistamiseksi 14 a §:ssä tarkoitetuissa liikennevahinkotapauksissa Liikennevakuutuskeskus kerää ja jakaa tietoja, joilla on vaikutusta liikennevakuutuskorvauksen saamiseen, sekä avustaa näiden tietojen saamisessa siihen oikeutettuja.

Liikennevakuutuskeskuksen on 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi erityisesti järjestettävä seuraavien tietojen keruu ja jakelu:

- 1) Suomessa rekisteröityjen moottoriajoneuvojen rekisterinumerot;
- 2) liikennevakuutus sopimusten numerot;
- 3) vakuutuksen päättymispäivämäärä, jos vakuutus on päättynyt;
- 4) vihreän kortin tai rajavakuutus sopimuksen numero, jos sellainen on myönnetty;
- 5) edellä 14 a §:ssä mainitut vakuutusyhtiöt ja niiden nimeämät korvausedustajat; ja
- 6) ajoneuvot, joita varten 15 §:n 1 momentin mukaan ei ole oltava liikennevakuutusta.

Liikennevakuutuskeskuksella on oikeus saada 2 momentissa tarkoitettujen tietojen hankinnasta tai ylläpitämisestä vastaavilta viranomaisilta tai vakuutusyhtiöiltä nämä tiedot siihen saakka, kunnes seitsemän vuotta on kulunut ajoneuvon poistamisesta rekisteristä tai vakuutus sopimuksen päättymisestä.

14 h §

Liikennevakuutuskeskus pitää rekisteriä ETA-valtioissa toimivista vakuutusyhtiöiden korvausedustajista.

Vahingonkäräsiineellä on liikennevahingon jälkeen seitsemän vuoden ajan oikeus saada Liikennevakuutuskeskukselta viipymättä tiedot vakuutusyrityksestä, vakuutus sopimuksen numerosta ja vakuutusyrityksen korvausedustajasta, jos

- 1) vahingonkäräsiineen asuinpaikka on Suomessa;
- 2) vahingon aiheuttanut ajoneuvo on rekisteröity Suomessa; tai
- 3) liikennevahinko on tapahtunut Suomessa.

Liikennevakuutuskeskuksen on toimitettava vahingonkäräsiineelle vahingon aiheuttaneen ajoneuvon omistajan tai rekisteröidyn haltijan nimi ja osoite, jos vahingon käräsiineellä on perusteltu syy näiden tietojen saamiseksi.

Liikennevakuutuskeskuksen on toimittava yhteistyössä toisen ETA-valtion tietokeskuksen kanssa 2 momentissa mainittujen tietojen luovuttamiseksi toisen ETA-valtion tietokeskukselle tai vastaavien tietojen hankkimiseksi toisen

ETA-valtion tietokeskukselta vahingonkäräsiineelle.

Jos vahingon aiheuttanut ajoneuvo on vapautettu vakuuttamisvelvollisuudesta, Liikennevakuutuskeskuksen on vahingonkäräsiineen pyynnöstä toimitettava hänelle tieto siitä viranomaisesta, joka vastaa ajoneuvon aiheuttaman liikennevahingon korvaamisesta.

14 i §

Liikennevakuutuskeskus toimii Suomessa neljännessä liikennevakuutusdirektiivissä tarkoitettuna korvauselimenä.

14 j §

Vahingonkäräsiinyt, jolla on Suomessa asuinpaikka, voi 14 a §:n 2 momentissa tarkoitetuissa vahingoissa esittää korvausvaatimuksensa Liikennevakuutuskeskukselle,

1) jos sen ajoneuvon, jonka käytöstä vahinko aiheutui, vakuutusyhtiö tai sen korvausedustaja ei ole antanut perusteltua vastausta korvausvaatimuksen johdosta kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun vahingon käräsiinyt esitti korvausvaatimuksensa vakuutusyhtiölle tai sen korvausedustajalle; tai

2) jos vakuutusyhtiö on laiminlyönyt nimetä korvausedustajan Suomeen neljännen liikennevakuutusdirektiivin 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti; korvausvaatimusta ei kuitenkaan voi esittää korvauselimelle, jos vahingonkäräsiinyt on esittänyt korvausvaatimuksen suoraan vahingon aiheuttaneen ajoneuvon vakuutusyhtiölle ja saanut perustellun vastauksen kolmen kuukauden kuluessa vaatimuksen esittämisestä.

Liikennevakuutuskeskus ei voi käsitellä korvausvaatimusta, jos vahingonkäräsiinyt on saattanut korvausasian vakuutusyhtiötä vastaan vireille yleisessä tuomioistuimessa.

14 k §

Liikennevakuutuskeskuksen on ryhdyttävä toimenpiteisiin korvausasian käsittelemiseksi kahden kuukauden kuluessa siitä, kun vahingonkäräsiinyt on esittänyt sille 14 j §:ssä tarkoitettua korvausvaatimuksensa. Keskus ei saa jatkaa korvausasian käsittelyä, jos vakuutusyhtiö tai sen

korvausedustaja antaa korvauskäsittelyn aikana korvausvaatimukseen perustellun vastauksen.

Liikennevakuutuskeskuksen on välittömästi ilmoitettava korvausvaatimuksesta ja aikomuksesta vastata siihen kahden kuukauden kuluessa:

1) vahingon aiheuttaneen ajoneuvon vakuutusyhtiölle tai sen korvausedustajalle;

2) sen ETA-valtion korvauselimelle, jossa liikennevakuutuksen myöntäneen vakuutusyrityksen toimipaikka sijaitsee; ja

3) vahingon aiheuttajalle, jos tämä on Liikennevakuutuskeskuksen tiedossa.

14 l §

Liikennevakuutuskeskuksella on oikeus vaatia takaisin maksamansa korvaus sen ETA-valtion korvauselimeltä, jossa vakuutussopimuksen tehneen vakuutusyhtiön toimipaikka on.

Jos vakuutussopimuksen tehneen korvauksen velvollisen vakuutusyhtiön toimipaikka on Suomessa ja sen ETA-valtion, jossa vahingonkärsinyt asuu, korvauselin on maksanut korvauksen, Liikennevakuutuskeskuksella on velvollisuus suorittaa hyvitys mainitun jäsenvaltion korvauselimelle. Tällöin vahingonkärsineen oikeus saada korvausta vahingon aiheuttajalta tai tämän vakuutusyhtiöltä siirtyy Liikennevakuutuskeskukselle siltä osin kuin mainitun ETA-valtion korvauselin on suorittanut korvausta kärsitystä vahingosta.

14 m §

Jos 14 a §:ssä tarkoitetun liikennevahingon aiheuttanut ajoneuvo jää tunnistamatta tai jos korvausvelvollista vakuutusyhtiötä ei voida määrittää kahden kuukauden kuluessa vahingon tapahtumisesta, vahingonkärsineellä, jolla on asuinpaikka Suomessa, on oikeus hakea korvausta Liikennevakuutuskeskukselta. Keskuksella on tällöin oikeus saada maksamansa korvaus takaisin 14 l §:ssä säädetyin edellytyksin seuraavasti:

1) jos vakuutusyritystä ei saada selville, sen ETA-valtion 17 §:n 1 momentissa tarkoitetulta kansalliselta takuurahastolta, jossa vahingon aiheuttaneella ajoneuvolla on pysyvä kotipaikka;

2) jos ajoneuvo jää tunnistamatta, sen ETA-valtion kansalliselta takuurahastolta, jossa vahinko tapahtui; tai

3) jos kyse on kolmannen maan ajoneuvosta, sen ETA-valtion kansalliselta takuurahastolta, jossa vahinko tapahtui.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 14 i—14 m §:n voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Ajankohdasta, johon mennessä 14 a §:n 1 momentissa tarkoitetut korvausedustajat on nimettävä ja 14 c §:ssä tarkoitetut tiedot toimitettava, säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Laki

vakuutusyhtiölain 2 luvun 2 §:n ja 2 a luvun 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 2 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 389/1995 sekä 611/1997, uusi 3 momentti viimeksi mainitulla lailla kumotun 3 momentin tilalle ja 2 a luvun 11 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 389/1995 sekä laissa 79/1999, uusi 4 momentti, seuraavasti:

2 luku

Vakuutusyhtiön perustaminen

2 §

Jos toimilupahakemus koskee muuta vahinko-
vakuutusluokkaan 10 kuuluvaa vakuutusta kuin
rahdinkuljettajan vastuuvakuutusta, hakemuk-
sessa on ilmoitettava liikennevakuutuslain
(279/1959) 14 a §:n mukaisesti jokaiseen muu-
hun ETA-valtioon nimettävien korvausedusta-
jien nimet ja osoitteet.

2 a luku

**Ensivakuutustoiminnan harjoittaminen ulko-
mailla**

11 §

Liikennevakuutuslain 14 a §:ssä tarkoitetun
korvausedustajan on siinä ETA-valtiossa, johon
hänet on määrätty, hoidettava myös edellä 3 mo-
mentissa tarkoitetun korvausasiameiehen tehtä-
vät, jos vakuutusyhtiö on laiminlyönyt korvaus-
asiameiehen nimeämisen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Laki

ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 17 päivänä maaliskuuta 1995 ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain (398/1995)
19 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

19 §

Toimilupa

Jos toimilupahakemus koskee muuta vahinko-
vakuutusluokkaan 10 kuuluvaa vakuutusta kuin
rahdinkuljettajan vastuuvakuutusta, hakemuk-
sessa on ilmoitettava liikennevakuutuslain

(279/1959) 14 a §:n mukaisesti jokaiseen muu-
hun ETA-valtioon nimettävien korvausedusta-
jien nimet ja osoitteet.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 20 päivänä marraskuuta 2001